

BLENDOW

LEXNOVA

LEXNOVA NYHETER

20 miljoner i skadestånd efter avhopp från köp av skyddskläder under pandemin

Publicerad

24 AUG 2023

En beställare av nära 1,5 miljoner skyddsförkläden under pandemin som hoppade av måste i tingsrätten betala 20 miljoner kronor till leverantören. Visserligen saknade kläderna CE-märkning men i det ”undantagstillstånd” som rådde då alla regler sattes ur spel var beställaren av regulatoriska skäl inte förhindrat att fullfölja dessa affärer. Kärandens advokater beskylls bedriva ”hagelsvärmstaktik”.

P. Olander Medica AB säljer medicinteknisk utrustning framför allt till vården. ACG Production AB ingår i en familjeägd industrikoncern, ACG-Gruppen. Efter att ACG Production AB varit vilande under många år ändrade bolaget verksamhetsinriktning och bolagsordning i april 2020 i syfte att inleda tillverkning av skyddsutrustning för vården i anledning av covid-19- pandemin.

På morgonen den 6 maj 2020 träffades parterna på initiativ av P.O Medica för att diskutera ingåendet av ett avtal om köp av skyddsförkläden. Avtal slöts samma kväll. Enligt det köpte P.O Medica

1 384 800 skyddsförkläden med ärmar av ACG till ett pris om 47 415 552 kronor exklusive mervärdesskatt, det vill säga 34,24 kronor per förkläde.

Leverans av 84 000 skyddsförkläden skedde vid fem tillfällen mellan den 5 juni 2020 och den 6 juli 2020 för vilket totalt fakturerades 3 595 200 kronor.

Från det att avtalet ingåtts den 6 maj 2020 fram till den 6 juli 2020 träffades representanter för parterna ett antal gånger. Efter det att vissa oenigheter uppstått mellan parterna översände ACG:s ombud den 13 juli 2020 ett mejl till P.O Medicas ombud där det bland annat angavs att ”avtalet ska fullföljas” och en begäran om besked från P.O Medica huruvida P.O Medica hade för avsikt att fullfölja avtalet. Den 16 juli 2020 meddelade P.O Medicas ombud i ett mejl ACG:s ombud att man inte kommer att ta emot ytterligare leveranser av skyddsförklädet och att man också krävde att ovan nämnda betalningar gick åter. I mejlet angavs vidare att man hyste uppfattningen att avtalet var ogiltigt. Den 21 juli 2020 svarade ACG:s

ombud på P.O Medicas skrivelse och framförde att man på grund av väsentligt kontraktsbrott från P.O Medicas sida hävde avtalet.

Parterna har därefter väckt talan mot varandra i detta mål. Kort sammanfattat gäller tvisten följande:

Om ACG hävt avtalet utan grund och därmed gjort sig skyldig till ett väsentligt avtalsbrott. Om P.O Medica med anledning av detta har rätt till skadestånd på avtalsrättslig grund samt storleken på eventuellt skadestånd. Om skyddsförkläderna var behäftade med fel (rådighets- och/eller faktiska fel) och om P.O Medica i så fall reklamerat felen i rätt tid och har rätt till skadestånd på köprättslig grund, samt storleken på eventuellt skadestånd. Om P.O Medicas meddelande den 16 juli 2020 utgör en obefogad hävning av parternas avtal, alternativt ett väsentligt avtalsbrott, samt om ACG med anledning av detta har ägt rätt att häva parternas avtal och har rätt till skadestånd på avtalsrättslig grund liksom storleken på eventuellt skadestånd.

P.O Medica har yrkat att ACG till P.O Medica ska betala 52 396 608 kronor jämte ränta.

ACG har yrkat att P.O Medica ska betala 24 391 957 kronor jämte ränta.

En huvudfråga är om avsaknaden av CE-märkning utgör ett fel som gav P.O Medica rätt att hoppa av avtalet. Borås tingsrätt konstaterar att det vid den aktuella tidpunkten (våren 2020) i grund och botten visserligen fanns en EU-reglering som föreskrev att den aktuella produkten var underkastad krav på godkännande och märkning (CE-märkning) för att få säljas på marknaden. Men det är också genom denna bevisning utrett att den ordningen i avsevärd mån var försatt ur spel.

Det var alltså - under den aktuella perioden - tillåtet att sälja skyddsutrustning, till exempel de aktuella förkläderna, utan några myndighetsgodkännanden eller liknande.

Rätten skriver målande: "Det oundvikliga intrycket är att vårdgivare runt om i landet (och även utanför landet) vidtog nästan vilka åtgärder som helst och betalade nästan vilka priser som helst, bara man kunde få tillgång till skyddsutrustning av olika slag, inklusive skyddsförkläden. I det scenariot har det framkommit att reguljära inköpskanaler och reguljära procedurer för inköp och kontroll, mer eller mindre, temporärt var satta ut spel. Det kan uttryckas som att det under våren 2020 rådde en form av "undantagstillstånd" där reguljärt gällande formella krav var satta åt sidan och där det i stället var upp till varje enskild vårdgivare att göra vad som var möjligt i fråga om att förse personalen med skyddsutrustning.

Vidare är det inte visat att kläderna var behäftade med något faktiskt fel.

Tingsrätten spekulerar på grund av indikationer i målet i om P.O Medicas agerande i mitten av juli 2020 var betingat av angelägenheten att komma ur avtalet med ACG av rena affärsrättsliga skäl, det vill säga man hade inte funnit några köpare till förkläderna.

Det sagda innebär att ACG har haft rätt att - som man också gjort - den 21 juli 2020 häva avtalet och att ACG har rätt till kompensation för P.O Medicas väsentliga avtalsbrott (eller obefogade hävning).

P.O Medica har i andra hand gjort gällande att avtalet mellan parterna är ogiltigt på den grunden att ACG agerat svikligt, vårdslöst och i strid mot tro och heder mot P.O Medica. Här går tingsrätten till rätta med kärnbolagets processföring som man kallar "hagelsvärmstaktik". Rätten skriver: "Här aktualiseras därför hela spektret av avtalsrättslig ogiltighet eller jämningsbarhet. Dessutom har P.O Medica vävt in påståenden om avtalsillojalitet och (grov) vårdslöshet av tämligen svepande slag. P.O Medica har också kombinerat nämnda påståenden på ett tämligen onyanserat sätt. Processföringen i denna del måste med

fog betecknas som en form av ”hagelsvärmstaktik”.

P.O Medicas yrkande om återbetalning av erlagda betalningar grundat på att avtalet ska bedömas som ogiltigt ska ogillas.

Tingsrätten ogillar P. Olander Medica AB:s talan och förpliktar P. Olander Medica AB att till ACG Production AB betala 19 884 488 kronor jämte ränta.

P.O Medica döms också - förutom att svara för sina egna rättegångskostnader - att ersätta ACG för rättegångskostnader med 4 687 704 kronor.

Domen är överklagad till hovrätten.

Mikael Kindbom

Instans: Tingsrätterna

Rättsområden: [Avtalsrätt](#), [Köprätt](#), [Hälso- och sjukvårdsrätt](#)

LEXNOVA NYHETER

Juridisk nyhetsbevakning och rättsdatabas

Blendow Lexnova är Sveriges mest omfattande juridiska nyhetstjänst. Vår bevakning innefattar rättsfall, lagstiftning och förarbeten inom samtliga rättsområden. Genom skräddarsydda bevakningsprofiler säkerställer du kontinuerlig uppdatering av rätt information och slipper nyhetsflöden som inte berör dig.

Läs mer på lexnova.se/nyheter